

Szent Venánc napja

Venánc fiatal római vértanú, aki Decius császár korában élt. Élete azonban szinte teljesen a legendák homályába vész. Ifjú lovagként zászlóval és vérttel szokták őt ábrázolni.

Hazai kultuszának a középkorban semmi nyoma, csak a barokk időkben tűnik föl néhány szoborkompozíción. Tiszteletét Itálián, Camerino városán kívül nyilván a Venantius-venator szögyeztetésnek köszönheti. A magyarban ez a szó leginkább csak szerzetesi névként élt.

A váci Gombás-patak híres barokk hídjának szentjei között ott találjuk Venáncnak, mint a vadászok patrónusának a szobrát is. Talán Géza és László hajdani legendás váci vadászata járt gróf Forgách Pál eszébe, amikor 1759-ben a szobrot állíttatta.

Szent Venáncra május 18-án emlékezünk.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka

Egy ókeresztény vértanú

Május 14. Szent Korona ókeresztény vértanú napja. Bár hazánkban ez a jeles nap kevésbé ismert, más országokban nagyon is ünneplik.

Korona a thébai sívatagban szenvedett mártírhalt férjével, Viktorral együtt, aki katona volt. Passau közelében tiszteletére állítottak egy templomot, ami később jeles búcsújáró hely lett. Főleg Bajorországban és Ausztriában tisztelik. Nevezetes még továbbá az Am-Hof- templom Korona-kultusza is.

A régi pénzekre, főleg az ércpénzekre az uralkodói koronát is ráverték. Így jutott a névazonosság révén a szent ahhoz a már babonás megtiszteltetéshez, hogy lottózók, más szerencsejátékosok, szűkölködők és kincsásók hozzá könyörögnek segítségért.

A kultusz nálunk nem tudott gyökeret verni, de tiszteletének halvány nyomai hazánkban is megtalálhatók. Egy Bágó Mártonnál megjelent német nyelvű ponyvairat (1863) imádságában gondok között vergődők fordulnak Koronához.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka

„Kicsipünkösd”

Szentháromság, állítólagos székelyföldi nevén „kicsipünkösd” a pünkösd ünnepét követő első vasárnap.

A pápák sokáig vonakodtak, hogy egyáltalán megtartsák-e ezt a napot, hiszen a hittitok magasztalása mindennap, minden istentiszteleten és minden imádságban előfordul.

Hazánkban először Kálmán király rendelte el éppen a mai időpontban a Szentháromság ünnepének megülését. Nyugaton csak később terjedt el, és 1334-ben vált egyetemesen kötelezővé.

A kultusz a Tridentinum nyomán kibontakozó barokk vallásosságban új hangsúlyozáshoz jut. Ez az egyházművészetben és az egykori városképen is tükröződik: az istenség misztikus szintézise, a Szentháromság misztériuma megfelelt a barokk hierarchikus szellemének és summázó készségének.

A Szentháromság tiszteletére szentelt templomaink már a középkorban feltűnnek, de a XVIII. században, a pestisjárványok szorongásai között ez egyenesen korjellemzővé válik.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka

Szent Ivó napja

Ivó Bretagne szülötte (1253-1303), aki a szegények ügyeit jogi tudással, nagy bölcsességgel és szeretettel védelmezte mind az egyház, mind a világi bíróságok előtt. A középkorban a jogtudósok, jogászok, ügyvédek, törvénybe menők védőszentje volt, vagyis az egyetemek jogi karáé. A római S. Ivó, a vele összefüggő Sapienza néven emlegetett egykori pápai, most állami egyetem temploma az ő oltalma alatt áll.

Tisztelete főleg a jezsuita barokk, vagy a Collegium Germanico-Hungaricum magyar növendékeinek közvetítésével hazánkba is eljutott, de szélesebb társadalmi körökben nem vált népszerűvé. Később a nagyszombati, majd a pesti egyetem jogi karának ő volt a patrónusa.

1695-től kezdve ünnepélyesen ülték meg névünnepét: vagy valamelyik professzor, vagy az egyik kiváló hallgató méltatta Ivó érdemeit, sőt Trencsénben színjátékkal is tisztelegtek előtte.

A kiscelli trinitárius templomnak óbudai templomba került oltárképe úgy ábrázolta őt, hogy a szegények írásba foglalt kérvényeit angyalnak nyújtja át, mintegy a mennyei elintézés érdekében. Oltára állott a budavári Nagyboldogasszony-templomban is.

Bernáth Edit 12. C
Ady Endre Gimnázium
Felkészítő tanár: Kluka Hajnalka